

BLOC 5. EXPRESSIÓ ORAL I INTERACCIÓ (25 PUNTS)
(Exemplar per a l'examinand/examinanda)**MODEL 1****0. Presentació. (no puntua)****1. Llegiu en veu alta el text següent. (5 punts)****Únicament feim servir un 10 % del cervell**

Aquest és un dels mites més coneguts, repetits i acceptats, i alhora un dels més absurds, si hi pensam un moment. El podem trobar en moltíssims anuncis de productes que ofereixen millorar el rendiment intel·lectual o personal. A més, el plantejament resulta molt atractiu. Segons el que diuen, si tenim limitacions és perquè no aprofitam tot el nostre potencial, un potencial mental que sembla fabulós, del qual aquests productes ens ajuden a treure partit plenament per un mòdic preu. Però, davant afirmacions tan fantàstiques, en ciència tenim el mal costum de preguntar-nos qui ho ha demostrat i de quina manera. I aquí comencen els problemes.

Sovint es llegeixen frases que afirmen que ho va dir Einstein. Com que ell és el paradigma del savi, qui som nosaltres per posar en dubte les seves paraules? Doncs podem dubtar-ne sense problemes, perquè Einstein era físic i en sabia molt de forces, energies, gravitació i relativitat, però no tenia uns coneixements particularment notables en temes de fisiologia del cervell.

En realitat no hi ha cap dada que indiqui que feim servir un 10 % del cervell. De fet, quan es mesura l'activitat cerebral, trobam que totes les zones funcionen sense excepció. Fins i tot quan dormim el cervell és un òrgan que no para. Això se sap des del primer moment en què varen començar a mesurar l'activitat elèctrica amb electroencefalogrames. Un dels problemes és que no se sap què vol dir exactament la frase. Únicament feim servir una neurona de cada deu? Hi ha zones inactives al cervell esperant que una guspira les posi en funcionament? Processam informació a un ritme molt menor del que podríem fer-ho? Realment, cap d'aquestes coses passa en realitat quan els neuròlegs mesuren l'activitat cerebral.

Daniel Closa. *100 mites de la ciència*. Valls: Cossetània Edicions, 2010 (text adaptat)

- 2. En una taula rodona dedicada a l'estat actual del sistema educatiu balear, dos participants parlen sobre l'escolarització d'infants amb alguna discapacitat i mantenen punts de vista diferents. (5 punts)**
- **Examinand A.** Sou representant d'una confederació de famílies d'alumnes amb discapacitat i defensau la seva integració en els centres educatius ordinaris amb mesures d'atenció personalitzada. Ho argumentau i en donau exemples.
 - **Examinand B.** Sou representant d'un col·legi professional de psicopedagogia i considereu que és millor l'escolarització en centres educatius especialitzats. Ho argumentau i en donau exemples.
- 3. En una sessió d'un simposi dedicat a la igualtat de gènere, intereniu com a secretari o secretària del Consell Social de l'Esport per presentar una campanya de foment de la igualtat. Explicau els objectius d'aquesta iniciativa, els destinataris i la programació d'esdeveniments. (15 punts)**

BLOC 5. EXPRESSIÓ ORAL I INTERACCIÓ (25 PUNTS)
(Exemplar per a l'examinand/examinanda)**MODEL 2****0. Presentació. (no puntua)****1. Llegiu en veu alta el text següent. (5 punts)****L'ozó**

La formació de grans quantitats d'oxigen a la Terra va tenir una conseqüència positiva per a la vida: va donar lloc a la molècula d'ozó. En aquest cas, els àtoms d'oxigen que s'uneixen són tres. L'ozó va ser descobert el 1840 per un químic alemany, que li va donar aquest nom per l'olor que feia —en grec, *ozein* vol dir 'fer olor'.

L'ozó es produeix per l'acció de la radiació ultraviolada del Sol o bé de descàrregues elèctriques en la molècula d'oxigen. Un dels àtoms que queden separats s'uneix a una altra molècula d'oxigen i forma l'ozó. No és un gas gaire estable en condicions normals, però a l'estratosfera té una llarga vida. I això va ser essencial en la història de la Terra, perquè va formar una capa protectora que està majoritàriament a una altitud d'entre 20 i 30 quilòmetres. L'ozó evita que la major part de la radiació ultraviolada arribi a terra. Si no fos així, aquesta radiació hauria fet inviables la major part d'organismes vius.

Si l'ozó va ser essencial en l'evolució de la vida, l'evolució de la tècnica el va posar en perill. L'ozó pot ser destruït per òxids de nitrogen i pel clor. A part de les fonts naturals d'aquests gasos, n'hi ha una d'artificial molt important: els clorofluorocarburs. Estan compostos per carboni, fluor i clor en diferents proporcions —n'hi ha de molts tipus. S'han utilitzat com a propel·lents en esprais, en sistemes de refrigeració i aire condicionat i en processos industrials.

Xavier Duran. *100 molècules amb què la química ha canviat (poc o molt) la història*. Cossetània Edicions, 2013 (text adaptat)

- 2. En una taula rodona dedicada a l'estat actual de les famílies a les Illes Balears, dos participants parlen sobre la regulació legal de la maternitat subrogada (els anomenats *ventres de lloguer*) i mantenen punts de vista diferents. (5 punts)**
- **Examinand A.** Sou representant d'un col·legi professional mèdic i considereu que és positiu regular aquesta via d'accés a la maternitat per evitar abusos. Ho exposau i ho debateu de manera raonada.
 - **Examinand B.** Sou representant d'un col·lectiu contrari a la maternitat subrogada perquè opinau que desvirtua el fet de ser mare. Ho exposau i ho debateu amb arguments.
- 3. En una sessió d'un simposi dedicat a la seguretat a la feina, intervenueu com a secretari o secretària del Consell Social del Treball per presentar una campanya de prevenció dels accidents en l'entorn laboral. Explicau els objectius d'aquesta iniciativa, els destinataris i la programació d'esdeveniments. (15 punts)**

BLOC 5. EXPRESSIÓ ORAL I INTERACCIÓ (25 PUNTS)**(Exemplar per a l'examinand/examinanda)****MODEL 3****0. Presentació. (no puntua)****1. Llegiu en veu alta el text següent. (5 punts)****Per a què serveix l'economia?**

Per a què serveix l'economia? Es podria dir que serveix per a moltes coses. Seria la resposta més fàcil, però és certa. L'economia ens acompanya al llarg de la vida i, sobretot, serveix per prendre decisions. És molt interessant estudiar-la perquè afecta la majoria dels actes humans, no sols les qüestions de caràcter estrictament econòmic, sinó també altres assumptes. La majoria de les eleccions que feim estan relacionades amb un concepte clau de l'economia: el cost d'oportunitat de fer una activitat. El cost d'oportunitat significa que, si optam per una cosa, renunciem a les seves alternatives.

L'economia ens ajuda a determinar els costos i els beneficis que obtindrem d'una decisió determinada; per exemple, comprar un cotxe d'una marca respecte a les seves alternatives, o fer una escapada a la platja respecte a l'alternativa de quedar a casa.

La majoria dels actes que condueixen les nostres vides són aspectes que estudia l'economia. Estan relacionats amb el cost d'oportunitat i la presa de decisions. Per què els jugadors de futbol i els cantants més populars guanyen molt més que un bon dentista o un professor? Per què feines de gran desgast físic, com les de repartidor de pizzes o cambrer, són poc retribuïdes? Què determina el preu de la benzina? Quins factors determinen el preu d'un cafè? Com decidim el mitjà de transport amb el qual ens desplaçam per la ciutat? Per què els centres privats d'educació cobren unes quotes molt més elevades als seus alumnes que els instituts públics?

Totes aquestes qüestions les aborda la *microeconomia*. Aquesta part de l'economia estudia com les persones i les institucions —administracions, empreses, etcètera— prenen decisions.

Agustí Segarra i Lluís Miret. *100 qüestions d'economia. Primer la vida que la borsa*. Valls: Cossetània Edicions, 2010 (text adaptat)

- 2. En una taula rodona dedicada a l'anomenada *economia col·laborativa*, dos participants parlen sobre les plataformes d'ús de cotxe privat i mantenen punts de vista diferents. (5 punts)**
- **Examinand A.** Sou representant d'una associació de taxistes i defensau que aquest tipus de consum és competència deslleial i s'ha de controlar. Ho argumentau i en donau exemples.
 - **Examinand B.** Sou representant d'una associació de consumidors i considerau que aquestes plataformes fan possible preus més econòmics i donen feina. Ho argumentau i en donau exemples.
- 3. En una sessió d'un simposi dedicat a l'oci juvenil, intervenueu com a secretari o secretària del Consell Social de la Joventut per presentar una campanya de prevenció del consum de drogues. Explicau els objectius d'aquesta iniciativa, els destinataris i la programació d'esdeveniments. (15 punts)**

BLOC 5. EXPRESSIÓ ORAL I INTERACCIÓ (25 PUNTS)
(Exemplar per a l'examinador/examinadora)**MODEL 1****0. Presentació. (no puntua)****1. Llegiu en veu alta el text següent. (5 punts)****Únicament feim servir un 10 % del cervell**

Aquest és un dels mites més coneguts, repetits i acceptats, i alhora un dels més absurds, si hi pensam un moment. El podem trobar en moltíssims anuncis de productes que ofereixen millorar el rendiment intel·lectual o personal. A més, el plantejament resulta molt atractiu. Segons el que diuen, si tenim limitacions és perquè no aprofitam tot el nostre potencial, un potencial mental que sembla fabulós, del qual aquests productes ens ajuden a treure partit plenament per un mòdic preu. Però, davant afirmacions tan fantàstiques, en ciència tenim el mal costum de preguntar-nos qui ho ha demostrat i de quina manera. I aquí comencen els problemes.

Sovint es llegeixen frases que afirmen que ho va dir Einstein.* Com que ell és el paradigma del savi, qui som nosaltres per posar en dubte les seves paraules? Doncs podem dubtar-ne sense problemes, perquè Einstein era físic i en sabia molt de forces, energies, gravitació i relativitat, però no tenia uns coneixements particularment notables en temes de fisiologia del cervell.

En realitat no hi ha cap dada que indiqui que feim servir un 10 % del cervell. De fet, quan es mesura l'activitat cerebral, trobam que totes les zones funcionen sense excepció. Fins i tot quan dormim el cervell és un òrgan que no para. Això se sap des del primer moment en què varen començar a mesurar l'activitat elèctrica amb electroencefalogrames. Un dels problemes és que no se sap què vol dir exactament la frase. Únicament feim servir una neurona de cada deu? Hi ha zones inactives al cervell esperant que una guspira les posi en funcionament? Processam informació a un ritme molt menor del que podríem fer-ho? Realment, cap d'aquestes coses passa en realitat quan els neuròlegs mesuren l'activitat cerebral.

Daniel Closa. *100 mites de la ciència*. Valls: Cossetània Edicions, 2010 (text adaptat)

* Nota: No s'ha de tenir en compte, ni s'ha d'avaluar, la pronúncia d'aquest mot (*Einstein*).

- 2. En una taula rodona dedicada a l'estat actual del sistema educatiu balear, dos participants parlen sobre l'escolarització d'infants amb alguna discapacitat i mantenen punts de vista diferents. (5 punts)**
- **Examinand A.** Sou representant d'una confederació de famílies d'alumnes amb discapacitat i defensau la seva integració en els centres educatius ordinaris amb mesures d'atenció personalitzada. Ho argumentau i en donau exemples.
 - **Examinand B.** Sou representant d'un col·legi professional de psicopedagogia i considereu que és millor l'escolarització en centres educatius especialitzats. Ho argumentau i en donau exemples.
- 3. En una sessió d'un simposi dedicat a la igualtat de gènere, intereniu com a secretari o secretària del Consell Social de l'Esport per presentar una campanya de foment de la igualtat. Explicau els objectius d'aquesta iniciativa, els destinataris i la programació d'esdeveniments. (15 punts)**

BLOC 5. EXPRESSIÓ ORAL I INTERACCIÓ (25 PUNTS)
(Exemplar per a l'examinador/examinadora)**MODEL 2****0. Presentació. (no puntua)****1. Llegiu en veu alta el text següent. (5 punts)****L'ozó**

La formació de grans quantitats d'oxigen a la Terra va tenir una conseqüència positiva per a la vida: va donar lloc a la molècula d'ozó. En aquest cas, els àtoms d'oxigen que s'uneixen són tres. L'ozó va ser descobert el 1840 per un químic alemany, que li va donar aquest nom per l'olor que feia —en grec, *ozein** vol dir 'fer olor'.

L'ozó es produeix per l'acció de la radiació ultraviolada del Sol o bé de descàrregues elèctriques en la molècula d'oxigen. Un dels àtoms que queden separats s'uneix a una altra molècula d'oxigen i forma l'ozó. No és un gas gaire estable en condicions normals, però a l'estratosfera té una llarga vida. I això va ser essencial en la història de la Terra, perquè va formar una capa protectora que està majoritàriament a una altitud d'entre 20 i 30 quilòmetres. L'ozó evita que la major part de la radiació ultraviolada arribi a terra. Si no fos així, aquesta radiació hauria fet inviables la major part d'organismes vius.

Si l'ozó va ser essencial en l'evolució de la vida, l'evolució de la tècnica el va posar en perill. L'ozó pot ser destruït per òxids de nitrogen i pel clor. A part de les fonts naturals d'aquests gasos, n'hi ha una d'artificial molt important: els clorofluorocarburs. Estan compostos per carboni, fluor i clor en diferents proporcions —n'hi ha de molts tipus. S'han utilitzat com a propel·lents en esprais, en sistemes de refrigeració i aire condicionat i en processos industrials.

Xavier Duran. *100 molècules amb què la química ha canviat (poc o molt) la història*. Cossetània Edicions, 2013 (text adaptat)

* Nota: No s'ha de tenir en compte, ni s'ha d'avaluar, la pronúncia d'aquest mot (*ozein*).

- 2. En una taula rodona dedicada a l'estat actual de les famílies a les Illes Balears, dos participants parlen sobre la regulació legal de la maternitat subrogada (els anomenats *ventres de lloguer*) i mantenen punts de vista diferents. (5 punts)**
- **Examinand A.** Sou representant d'un col·legi professional mèdic, i considereu que és positiu regular aquesta via d'accés a la maternitat per evitar abusos. Ho exposau i ho debateu de manera raonada.
 - **Examinand B.** Sou representant d'un col·lectiu contrari a la maternitat subrogada i perquè opinau que desvirtua el fet de ser mare. Ho exposau i ho debateu amb arguments.
- 3. En una sessió d'un simposi dedicat a la seguretat a la feina, intervenueu com a secretari o secretària del Consell Social del Treball per presentar una campanya de prevenció dels accidents en l'entorn laboral. Explicau els objectius d'aquesta iniciativa, els destinataris i la programació d'esdeveniments. (15 punts)**

BLOC 5. EXPRESSIÓ ORAL I INTERACCIÓ (25 PUNTS)
(Exemplar per a l'examinador/examinadora)**MODEL 3****0. Presentació. (no puntua)****1. Llegiu en veu alta el text següent. (5 punts)****Per a què serveix l'economia?**

Per a què serveix l'economia? Es podria dir que serveix per a moltes coses. Seria la resposta més fàcil, però és certa. L'economia ens envolta al llarg de la nostra vida i, sobretot, serveix per prendre decisions. És molt interessant estudiar-la perquè afecta la majoria dels actes humans, no sols les qüestions de caràcter estrictament econòmic, sinó també altres assumptes. La majoria de les eleccions que feim estan relacionades amb un concepte clau de l'economia: el cost d'oportunitat de fer una activitat. El cost d'oportunitat significa que, si optam per una cosa, renunciem a les seves alternatives.

L'economia ens ajuda a determinar els costos i els beneficis que obtindrem d'una decisió determinada; per exemple, comprar un cotxe d'una marca respecte a les seves alternatives, o fer una escapada a la platja respecte a l'alternativa de quedar a casa.

La majoria dels actes que condueixen les nostres vides són aspectes que estudia l'economia. Estan relacionats amb el cost d'oportunitat i la presa de decisions. Per què els jugadors de futbol i els cantants més populars guanyen molt més que un bon dentista o un professor? Per què feines de gran desgast físic, com les de repartidor de pizzes o cambrer, són poc retribuïdes? Què determina el preu de la benzina? Quins factors determinen el preu d'un cafè? Com decidim el mitjà de transport amb el qual ens desplaçam per la ciutat? Per què els centres privats d'educació cobren unes quotes molt més elevades als seus alumnes que els instituts públics?

Totes aquestes qüestions les aborda la *microeconomia*. Aquesta part de l'economia estudia com les persones i les institucions —administracions, empreses, etcètera.— prenen decisions.

Agustí Segarra i Lluís Miret. *100 qüestions d'economia. Primer la vida que la borsa*. Valls: Cossetània Edicions, 2010 (text adaptat)

- 2. En una taula rodona dedicada a l'anomenada *economia col·laborativa*, dos participants parlen sobre les plataformes d'ús de cotxe privat i mantenen punts de vista diferents. (5 punts)**
- **Examinand A.** Sou representant d'una associació de taxistes i defensau que aquest tipus de consum és competència deslleial i s'ha de controlar. Ho argumentau i en donau exemples.
 - **Examinand B.** Sou representant d'una associació de consumidors i considerau que aquestes plataformes fan possible preus més econòmics i donen feina. Ho argumentau i en donau exemples.
- 3. En una sessió d'un simposi dedicat a l'oci juvenil, intervenueu com a secretari o secretària del Consell Social de la Joventut per presentar una campanya de prevenció del consum de drogues. Explicau els objectius d'aquesta iniciativa, els destinataris i la programació d'esdeveniments. (15 punts)**